

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

КАФЕДРА НІМЕЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

**Силабус
вибіркового освітнього компонента**

ПОЛІКОДОВИЙ ТЕКСТ

**підготовки
спеціальності
освітньо-професійної програми**

**магістра
В11 Філологія
Мова і література (німецька). Переклад**

Луцьк 2025

Силабус вибіркового освітнього компонента «Полікодовий текст» підготовки магістра галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В11 Філологія, за освітньо-професійною програмою «Мова і література (німецька). Переклад».

Розробник: Семенюк Т.П., доцент кафедри німецької філології, кандидат філологічних наук, доцент.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

проф. Наталія ЛИСЕЦЬКА

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри
німецької філології
протокол № 1 від 27.08.2025 р.**

Завідувач кафедри:

доц. Людмила ПАСИК

I. Опис вибіркового освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань Спеціальність, Освітня програма, Освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки В11 Філологія Мова і література (німецька). Переклад Магістр	Вибірковий
Кількість годин / кредитів 120 / 4		Рік навчання: III
		Семестр: V
		Лекції – 10
		Практичні (семінарські) – 14 год. Консультації – 8 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота – 88 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Німецька

II. Інформація про викладача

Таблиця 2

Прізвище, ім'я та по батькові	Семенюк Тетяна Петрівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри німецької філології
Контактна інформація	Semenyk@vnu.edu.ua Корпус № А, каб.413
Розклад занять	https://bit.ly/3kIC98I
Консультації	Згідно з розкладом, затвердженим на кафедрі. Усі запитання та звернення можна надсилати на електронну скриньку, зазначену в силабусі.

III. Опис вибіркового освітнього компонента (ВОК)

1. Анотація ВОК.

Вибірковий освітній компонент «Полікодовий текст» викладається на другому році навчання для студентів другого (магістерського) рівня освіти галузі

знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В11 Філологія, за освітньо-професійною програмою «Мова і література (німецька). Переклад».

ВОК викладається німецькою мовою. Організаційними формами навчання є лекційні та практичні заняття.

Об'єктом вивчення ВОК є полікодові тексти ЗМІ, публіцистичного та рекламного дискурсів. **Предметом** вивчення ВОК є особливості організації та функціонування полікодового тексту як особливого виду кодово-гетерогенної комунікації у різних видах дискурсу.

2. Пререквізити та постреквізити ВОК.

Пререквізити вибіркового освітнього компонента «Полікодовий текст» передбачають наявність у здобувачів освіти компетентностей та навичок, які вони набули під час навчання на першому бакалаврському рівні вищої освіти та на заняттях з освітнього компонента «Німецька мова» та «Новітні тенденції лінгвістики». До **постреквізитів** відносимо компетентності з освітнього компонента «Кваліфікаційна робота».

3. Мета та завдання ВОК

Мета ВОК спрямована на розкриття структурно-композиційних, структурно-семантичних та прагматичних характеристик полікодових текстів, які відносяться до різних функціональних стилів.

Для успішного засвоєння ВОК «Полікодовий текст» передбачено такі **завдання**:

- ознайомити студентів із понятійним апаратом навчальної дисципліни;
- окреслити структурно-композиційні, структурно-семантичні та прагматичні характеристики полікодових текстів;
- виокремити та класифікувати полікодові семіотичні ресурси;
- ознайомити студентів із функціями різнокодових елементів та видами їх семантичної взаємодії в межах полікодового тексту;
- систематизувати та інтерпретувати критерії полікодової текстуальності;
- розглянути семіотичну поліапелюваність до концептів;
- виокремити полікодові засоби досягнення іллокутивного, локутивного та перлокутивного ефекту у аналізованих полікодових текстах.

Із метою ефективного втілення поставлених завдань у процесі вивчення вибіркового освітнього компонента використовуються такі **методи навчання**: комунікативні (практика у спілкуванні через роботу в парах та малих групах), активні й інтерактивні (бесіди, дискусії на відповідну тематику, побудова асоціограм тощо), проблемно-пошукові методи (обмін думками, використання на заняттях власного досвіду, фонових знань), евристичні (рефлексії на певну тематику, написання творів, есе тощо).

В умовах зростаючого технічного прогресу й діджиталізації в викладанні освітнього компонента враховано інформаційно-комунікаційні та мережеві технології, а також обладнання:

- онлайніві сервіси, що дають змогу створювати інтерактивні вправи для роботи з інтерактивною дошкою й із кожним студентом індивідуально (*LearningApps*, *Wordwall*, *Kahoot*, *Quizlet*, *Padlet*, *Jamboard*, тощо) та сприяють автоматизації мовленнєвих і граматичних навичок;
- додатки для створення асоціограм та діаграм (www.menti.com, www.wortwolken.com);
- електронну пошту @vnu.edu.ua, месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) для передачі інформації й зворотного зв'язку зі студентами та додатки для відеоконференцій у випадку асинхронного чи дистанційного навчання (зокрема Zoom).

4. Результати навчання (компетентності).

У результаті вивчення ВОК здобувачі освіти опановують низку **компетентностей**, а саме:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.
2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.
3. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.
4. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.
5. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.
6. Здатність визначати комунікативну, пізнавальну, номінативну, емоційно-експресивну та інші функції мови.
7. Здатність дотримуватися сучасних норм іноземної мови в усній та писемній професійній та міжособистісній комунікації з урахуванням комунікативної ситуації та комунікативного завдання відповідно до етичних і моральних норм поведінки, прийнятих в іншомовному середовищі.

5. Структура вибіркового освітнього компонента.

Таблица 3

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам.роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Multikodalität. Semiotische Kompetenz						

Тема 1. Multikodalität in der modernen Kommunikation. Multikodaler Text bzw. Sprache-Bild-Text: Definition und Strukturmerkmale. Zum Problem des Textbegriffs.	17	2	2	12	1	Опитування (5балів) ВнПЗ+Д
Тема 2. Sprachlich-visuelles Textdesign: verbale, nonverbale und paraverbale Zeichenressourcen. Klassifikation der multikodalen Komponente.	20	2	2	14	2	Опитування (5 балів) ВнПЗ+Д
Тема 3. Zusammenspiel von Sprache und Bild im multikodalen Verstehen. Verknüpfungstypen. Intermodale Kohäsion und Kohärenz. Kriterien der multikodalen Textualität.	21	2	4	14	1	Опитування (5+5 балів) ВнПЗ+Д
Разом за модулем 1	58	6	8	40	4	20 балів
Змістовий модуль 2. Das rezeptive Verstehen semiotischer Gesamttexte: Semantische und Pragmatische Kompetenz						
Тема 4. Kopräsenz und wechselseitige Verknüpfung verschiedener Zeichenressourcen auf semantischer Ebene. Multikodales Appellieren zu den Hauptkonzepten. Bilder und Wörter als Zeichen – kognitive Semiotik.	18	2	2	12	2	Опитування + Презентація (5+5 балів) ВнПЗ+Д
Тема 5. Pragmatische Besonderheiten der multikodalen Texte. Kommunikative Funktionalität verschiedener Zeichen.	23	2	2	18	1	Опитування (5 балів) ВнПЗ+Д
Тема 6. Strategien der Persuasion. Intertextualität und Interikonizität als wichtige persuasive Strategien.	21		2	18	1	Опитування (5 балів) ВнПЗ+Д
Разом за модулем 2.	62	4	6	48	4	20 балів
Модульна контрольна робота						60 балів
Усього	120	10	14	88	8	100 балів

Форма контролю*: УВ – усна відповідь; СР – самостійна робота; РМГ – робота в малих групах.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота включає підготовку до практичних занять та опрацювання таких тем:

Тема	Кількість годин	Питання для самостійного опрацювання
Тема 1. Multikodalität in der modernen Kommunikation. Multikodaler Text bzw. Sprache-Bild-Text: Definition und Strukturmerkmale.	12	Textsemiotik. Neu-Bestimmung des Textbegriffs. Multikodalität und Multimodalität. Der Sprache-Bild-Text. Der multikodale Text. Der multimodale Text. Textlinguistik. Bildlinguistik. „Iconic Turn“ und das Bild als eine visuelle Analogie zur Außenwelt.
Тема 2. Sprachlich-visuelles Textdesign: verbale, nonverbale und paraverbale Zeichenressourcen. Klassifikation der multikodalen Komponente.	14	Funktions- und Formelemente der Sprache-Bild-Texte. Verbale, nonverbale und paraverbale Zeichenressourcen in den multikodalen Texten. Klassifikation. Ikonische Zeichen. Komplexität des Bildes. Piktogrammen und Ideogrammen. Layout.
Тема 3. Zusammenspiel von Sprache und Bild im multikodalen Verstehen. Verknüpfungstypen. Intermodale Kohäsion und Kohärenz. Kriterien der multikodalen Textualität.	14	Sprache-Bild-Verknüpfungstypen. Gleichheit. Gegensätzlichkeit. Assoziation. Vergleich. Räumlich-zeitliche Einordnung. Das semiotische Potenzial der multikodalen Zeichen. Nichtsprachliches als Textfaktor. Intermodale Kohäsion und Kohärenz. Kriterien der multikodalen Textualität.
Тема 4. Kopräsenz und wechselseitige Verknüpfung verschiedener Zeichenressourcen auf semantischer Ebene. Multikodales Appellieren zu den Hauptkonzepten. Bilder und Wörter als Zeichen – kognitive Semiotik.	12	Multikodales Appellieren zu den Hauptkonzepten. Bilder und Wörter als Zeichen – kognitive Semiotik. Ein Bild sagt mehr als Tausende Wörter. Bilder als Visualisierungsmittel des Konzepts.
Тема 5. Pragmatische Besonderheiten der multikodalen Texte.	18	Kreative und semiotisch dynamische Konstruktionen und ihre Funktionen.

Kommunikative Funktionalität verschiedener Zeichen.		Informationsfunktion. Appellfunktion. Unterhaltungsfunktion.
Тема 6. Strategien der Persuasion. Intertextualität und Interikonizität als wichtige persuasive Strategien.	18	Persuasive Funktionen. Interikonizität als Gestaltungsmittel und persuasive Strategie.
Разом	88	

IV. Політика оцінювання

Усі види навчальної діяльності здобувачів освіти оцінюються певною кількістю балів. Комплексна оцінка знань проводиться викладачем за 100-бальною шкалою. Основні види роботи та принципи організації поточного та підсумкового оцінювання розкриті у відповідному [Положенні про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#)

Поточне оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за накопичувальною системою та включає оцінювання роботи здобувачів освіти під час аудиторних занять за усні та письмові відповіді, різних видів завдань, за участь у дискусіях і обговореннях. Здобувачі освіти денної форми навчання отримують 5 балів за роботу на кожному занятті.

Критерії оцінювання роботи на практичних заняттях:

5 – Здобувач освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст практичних завдань. Активно працює у різних формах роботи, володіє лексикою та граматиною відповідної теми.

4 – Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває практичні завдання. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Активно працює у різних формах роботи, володіє лексикою та граматиною відповідної теми.

3 – В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Неактивно працює у різних формах роботи, недостатньо володіє лексикою та граматиною відповідної теми.

2 – Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст практичних

завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Не працює у різних формах роботи, недостатньо володіє лексикою та граматикою відповідної теми.

1 – Частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.

0 – Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту практичних завдань.

У сумі за відвідані заняття здобувачі освіти отримують **40 балів**.

ВОК завершується модульною контрольною роботою вагою у **60 балів**.

Разом за семестр здобувач освіти може отримати 100 балів.

Політика викладача щодо ЗО. Відвідування занять є обов'язковим. Якщо ЗО не може бути присутнім на практичних заняттях, він має можливість працювати за індивідуальним графіком.

ЗО, які є членами наукових проблемних груп, авторами статей і тез, доповідачами на наукових конференціях, переможцями та активними учасниками фахових студентських олімпіад, мають право протягом семестру за кожен виконаний вид діяльності одноразово отримати додаткові заохочувальні бали до відповідного ОК, якщо здійснена активність здобувачів відповідає профілю курсу. У цьому випадку ЗО інформує викладача/ів про свої здобутки. Викладач має право самостійно визначити валідність, заявлених ЗО отриманих результатів та приймає рішення щодо зарахування або незарахування таких балів:

- 3 бали – за результативну роботу у студентській проблемній групі (систематичне відвідування, обговорення), публікацію тез (підготовку матеріалів конференції) або виступ/и на конференції/ях без публікації/й, участь у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

- 5 балів – за публікацію статті/ей у збірнику студентських наукових праць, перемога у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

- 10 балів – за публікацію статті (статей) у збірнику наукових праць, що входить до категорії Б, або призове місце на II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

- 15 балів – за перше місце на II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади.

Згідно з [ПОЛОЖЕННЯМ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#) здобувачам освіти можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Для цього потрібно звернутися із заявою на ім'я декана факультету з проханням про визнання результатів навчання, набутих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Згідно зі встановленим порядком можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю в цілому, так і його окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені цим силабусом.

Політика щодо академічної мобільності. Невід'ємною частиною вивчення іноземної мови та становлення кваліфікованого випускника вважаємо академічну мобільність, яка регулюється відповідним [Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ВНУ імені Лесі Українки](#).

Політика щодо академічної доброчесності. [Кодекс академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки](#) передбачає самостійну, чесну та відповідальну роботу здобувачів освіти над поставленими завданнями. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності покладена як на викладачів, так і на здобувачів освіти, які в разі виявлення порушень академічної доброчесності несуть відповідальність.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Підготовка до практичних занять має бути вчасною. Якщо ЗО був відсутній на занятті з поважної причини (участь у конференції та конкурсах, академічна мобільність, лікарняний або інша поважна причина), він може здати практичне заняття викладачу в індивідуальному режимі (коли викладач має години консультації на кафедрі німецької філології); або на його електронну скриньку; або на платформу LMS Moodle. Дедлайном до кожного пропущеного практичного заняття вважається надсилання виконаних завдань практичного заняття на електронну скриньку викладача до початку наступного практичного заняття або їх здавання на консультації викладачу.

V. Підсумковий контроль

Оскільки формою контролю є залік, то накопичення балів відбувається протягом семестру і сума їх складається із **40 балів** за **відвідані здобувачами заняття** та **60 балів** за **МКР, що разом становить разом 100 балів за семестр**.

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів). У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100. У день складання заліку за основною сесією заборонено проводити додаткові опитування здобувача освіти, а також здобувач освіти не має права додавати будь-який вид робіт, передбачений силабусом освітнього компоненту.

VI. Шкала оцінювання

**Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів,
де формою контролю є залік**

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література

1. Семенюк Т. П. Когнітивно-семантичні та прагматичні особливості німецьких полікодових текстів (на матеріалі комерційної реклами) : дис. канд. філ. наук: 10.02.04. Луцьк, 2017. 257 с.
2. Семенюк Т. П., Усік С. Р. Особливості невербальної версифікації концепту COVID-19 у сучасних засобах масової інформації Німеччини. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика, 2022. Том 33 (72), № 5 Ч. 1 С. 257–262.
3. Baumgarten D. Zur Semiotik von Bild und Text in Werbeanzeigen: Wo genau liegt der Werbetext? Wiener Linguistische Gazette. 2012. S. 153–167.
4. Beaugrande R.-A. de, Dressler W. U. Einführung in die Textlinguistik. Tübingen: Niemeyer, 1981. 290 S.
5. Dölling E. Multimediale Texte: Multimodalität und Multicodalität. Medien, Texte und Maschinen: Angewandte Mediensemiotik/Hrsg. von Ernest W. B. Hess-Lüttich. Wiesbaden: Westdeutscher Verlag GmbH, 2001. S. 35–51.
6. Fenk A. Ikonische Symbole und visuelle Metapher. Papiere zur Linguistik. 1999. №. 61 (2). S. 119–138.
7. Fix U. Text und Textlinguistik. Textlinguistik. 15 Einführungen / Hrsg. von Nina Janich. Tübingen: Gunter Narr, 2008. S. 15–34.
8. Forceville Ch. Pictorial Metaphor in Advertising. London; New York: Routledge, 1996. 233 p.
9. Isekenmeier G. Interpiktorialität. Theorie und Geschichte der Bild-Bild-Bezüge. Bielefeld: Transcript, 2013. 370 S.
10. Schröder H. Semiotische Aspekte multimodaler Texte. Fachtextpragmatik/ Hrsg. Hartmut Stöckl. Tübingen: Narr, 1993. S. 189–213.
11. Stöckl H. Die Sprache im Bild – das Bild in der Sprache: zur Verknüpfung von Sprache und Bild im massenmedialen Text. Konzepte,

Theorien, Analysemethoden. Berlin; New York: Walter de Gruyter, 2004. 434 S.